

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

VIE NYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

83 M. 14 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1969 M. RUGPIŪČIO (AUGUST) 29 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 30 C.

Lietuvos laukai. Tokius vaizdus šią vasarą matė apie 300 Amerikos lietuvių, aplankiusių Lietuvą.

Didėja turizmas tarp Amerikos ir Lietuvos

Jonas Valaitis

Kiekvienais metais gausėja lietuvių turizmas tarp Lietuvos ir Amerikos. Gausėja ir į kitus kraštus, o lietuviai iš viso pasaulio vis didesniais būriais lanko Lietuvą. Net ir tie, kurie anksčiau priešinosi ryšiams su Lietuvos žmonėmis, dabar patys Lietuvą lanko ir iš Lietuvos savo artimuosius atsikviečia.

Lietuviai vyksta ekskursijomis ir pavieniai. Kai kurie išraižo pusę Europos kraštų, iki vingiuotais keliais atsiranda Lietuvoje.

Vienybė, kuri ryšiams su Lietuvos žmonėmis pritarė nuo to laiko, kai ta "geležinė uždanga" kiek pakilo ir už tai daugelio Lietuvos pabėgėlių už tai buvo smerkiama ir boikotuojama, šiomet ypač daug įspūdžių susilaukė iš tų, kurie šią vasarą Lietuvą lankė. Čia tik suglaustai pateikiame turistų įspūdžius, kuriuos patyrėme iš pokalbių ir eilės laišku, prislusių redakcijai.

APIE PROF. SALĮ IR KITUS

Prof. Salys su žmona Sofija Lietuvoje praleido apie du mėnesius. Jie gyveno privačiai, pas gimines. Prof. Salys rinko naują medžiagą lietuvių ir slavų kalbų srityje. Jis skaitė eilę paskaitų ne vien Lietuvos mokslo įstaigose, bet ir bendrai visuomenei. Dalyvavo Vilniaus universiteto studentų iškilinėse.

Apie prof. Salio apsilankymą Lietuvoje, palankiai rašo spauda ir entuziastiškai atsiliepia grįžusieji iš Lietuvos. Jis buvo gražiai priimtas Lietuvos mokslininkų ir studentijos. Nenuostabu, kad išvykdamas iš Vilniaus ir atsisveikindamas su lietuviais, tarė - "Iki pasimatymo"!

Lietuvoje jau ketvirtą kartą lankėsi Kalifornijos universiteto profesorė Marija Gimbutienė, kuri su Lietuvos mokslininkais dalijosi žinomis kalbotyros ir archeologijos srityse. Ten dabar gyvena jos dukra ištekėjusi už Lietuvos lietuvių.

Kalbininkas profesorius Antanas Salys ir vilnietis istorikas prof. Juozas Jurginis susitinka Vilniuje šią vasarą.

Lankėsi ir aktorius-režisierius Juozas Kaributas, kuris prieš keletą metų pasmerkė Vienybę už jos "liniją". Po Lietuvą jis plačiai pavažinėjo, lankė savo tėvų bei giminių kapus Kelmėje.

Lietuvą lankė ir daug kunigų. Iš Torino, Italijos - kun. Stasys Šileika, jau kelintą kartą Lietuvą lanko amerikietis kunigas Jacke-

vičius, kun. Kaunas, kun. V. Aleksonis, kun. Juozas Klounis. Šiomet lankėsi ir brooklynietis kun. V. Pikturna ir eilė kitų.

Šiuo metu, beje, Ameriką lanko Vilniaus Aušros Vartų vikaras, kun. Stasys Lydis, kuris žiauriai puolamas kai kurioje mūsų spaudoje. Jis aplankė visą Amerikos kon-

tinantą ir kalbėjosi su šimtais lietuvių dvasiškių, laikraštinių, bei visuomenės veikėjų.

W. RASK-RASČIAUSKO
EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Šiomet W. Rask-Rasčiausko turizmo biuras turėjo net

Tęsiama 6 psl.

LIETUVIAI PASAULYJE

EMILY BANKS

BOSTONO LIETUVAITE PASIŽYMĖJUSI FILMŲ AKTORE

Populiariuose televizijos veikaluose - "Death Valley Days", "Laredo" serijose, "The Restless Man", "The Plainsman" ir t.t. vaidina lietuvė aktorė Emily Banks iš Bostono. Pasirodo, kad jos motina, lietuvė tebegyvena Arlington, Mass. o tėvas yra airis.

Aktorė Emily Banks mokslus baigė Cambridge, Mass. mokyklose ir Simmons Kolegijoje. 1960 m. dalyvavo Brooklyno bravoro Rheingold gražuolių rinkimuose ir laimėjo konkursą, 1961 m. persikėlė į New Yorką ir dirbo kaip modelis. Tuo pačiu metu mokėsi dramos ir netrukus, kaip aktorė, prasiveržė į virsunes nuvykusi į Hollywoodą.

Aktorė Emily Banks, kuri be minėtų veikalų, yra vaidinusi Wild, Wild West, Mannix ir kitose serijose, parodė daug lankstumo ir talento kai turėjo suvaidinti meksikietės vaidmenį veikalė "The Understanding". Ši

blondinė mėlynakė lietuvaitė parodė, kad ji pajėgia suvaidinti ir temperamentingą senjorita. Aišku, blondinius plaukus reikėjo apdengti didesniu juodų plaukų paruku, o skaisčių veidą nugaruoti raudonais ir rudais dažais. Bet tai dar ne viskas. Anglų kalbą turėjo išmokti meksikietišku žargonu. Suo atveju jai daug padėjo mokėjimas lietuvų kalbos.

Kartą telefonu paskambinusi iš Utah valstybės kur veikalas buvo filmuojamas, Emily ir savo motiną išgasdinė, kai pradėjo kalbėti meksikietišku žargonu.

- Nesirūpink mamaitai! I mos lern dyz akcent by manana - Emily paaiškino.

Įvairiuose televizijos veikaluose vaidina ir daugiau lietuvų kilmės aktorių, bet iš pavardžių sunku nustatyti jų kilmę. Apie tai, kad aktorė yra kilusi iš Bostono ir jos motina lietuvė, plačiai buvo rašoma amerikiečių spaudoje.

Scena iš filmo "The Restless Man", kurioje meksikietės vaidmenį vaidina lietuvių kilmės aktorė Emily Banks.

Lietuvių liaudies pasaka filmoje

Dr. Algimantas Smulkštys, gyvenas Riverside, N. J., kur verčiasi gydytojo praktika apie 10 metų, eile metų svaajojęs pagaminti filmą iš lietuvių tautosakos. Jis pasiryžo susukti filmoje lietuvių liaudies pasaką "Dvylika brolių juodvarnių".

Tam darbai iš Chicago išsikvietė kun. A. Kezį, kuris paruošė scenarijų ir jį rugp. 9 ir 10 dienomis filmavo.

Vaidinti sukvietė kaimynus iš Riverside ir Cambridge, N. J., taip pat aktorius iš kaimyninės Philadelphia. Jie apsirengė senoviškais drabužiais, prisilipino barzdas, putė medžioklės ragus, žirgais jojo per girias, pro ežerėlį, kurė net pilies kuoruose ugnį. Veikalui pasirinko Beethoveno penktąją simfoniją.

Pagaminta 10 pirmųjų scenų. Jeigu filmu bus paten-

kinti, tai jį suks ir toliau.

Filme vaidina Balys Raugas, Bronė Gasparėnienė, Darija Mikėnaitė, Marija Raugaitė, Antanas Rukšys, Jonas Mingaila. Fotografavo ir K. Čikotas.

Dr. A. Smulkštys šio filmo sumanytojas. Lietuvoje studijavo meną Vilniaus dailės akademijoje, Tiubingeno universitete Vokietijoje baigė medicinos mokslą. Atvykęs Amerikon įsikūrė Riverside, N. J. prie pat Philadelphia.

■ Dr. Arvydas Kliorė grįždamas į Kaliforniją iš mokslininkų konferencijos, kuri vyko Washingtone, buvo užsukęs Chicagoje ir pasidalino mintimis su chigagiečiais apie Marso planetos tyrinėjimus. Jis yra vienas iš 6 Amerikos mokslininkų, kuris aktyviai dalyvauja tuose tyrinėjimuose.

■ Dr. V. Dambra paskirtas konsulu Meksikoj ir vadovaus JAV Informacijos tarnybai. Anksčiau jis buvo Bolivijoje, o prieš tai dirbo Voice of America Washingtone.

ADVOKATAS

C. A. VOKET

(VOKIETAITIS)

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.

Telefonas: NEWton 9-6620

Knight Cap
August Traun, sav.
LIETUVIŲ RESTORANAI

UZKANDŽIAI

PIETŪS

VAKARIENĖ

ĮVAIRŪS

ŽUVIES

PATIEKALAI

810 Chestnut St., Philadelphia, Pa.
ir
Baltimore Pike & Providence Rd.
Media, Pa.

JUOZO BANDZIUKO Baras ir Restoranas

Cia vaišinsiesi ir vaišinsį ne tik Amerikos veik visais gėrimais - alumi, vynu ir dar stipresniais. Gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. - Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais.

KABARETAS - ŠOKIAI

110-12 JAMAICA AVE. Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. 846-9286

LIETUVIAI CHICAGOJE

* Antanas Gintneris Chicagoje parašė ir suredagavo apie Lietuvos paštą ir jo tarnautojus 538 psl. knygą, kuri pavadinta "Nuo krivulės iki raketos". Išleido Lietuvos Pastininkų Sąjunga. Knygoje daug nuotraukų.

* Dr. Tomas Remekis ruošia knygą anglų kalba apie šių laikų Lietuvos politinę istoriją. Medžiagos rinkti išvyko į Europą. Romoje globojo prelatai L. Tulaba ir Ignatavičius. Išstudijavo S. Lozoraičio archyvą, Paryžiuje Ž. Mikšio ir P. Klimo, Bonnoje - prof. Z. Ivinskio ir V. Banaičio. Taip pat lankėsi Baltų Institute, Londone aplankė Lietuvos Pasiuntinybę ir kitas lietuvių įstaigas.

* Augie Valin-Valinevičiūtė, jau trečius metus dirbanti Herald Tribune redakcijoje Paryžiuje, porai mėnesių atostogų atvyko pas tėvus Chicagoje. Ji Paryžiuje taip pat mokosi dainavimo. Po atostogų, grįžusi į Paryžių dainuos "Jazz and Blues". Buvo angažuota vaidinti filme Le Dernier Saut.

* Robert John Byan gavo magistro laipsnį muzikoje Miami universitete Floridoje. Jis yra žinomo Chicago muziko Jono Byansko sūnus.

* Dail. Jadvygos Paukštienės darbų paroda atidaroma Chicagoje Čiurlionio galerijos patalpose lapkr. 15 d.

* Ričardas Šemetulskis ir Taricia Raman laimėjo J. Mackevičiaus skirtą stipendiją - abiem po \$500. F. Savicko skirtą stipendiją \$1,200 laimėjo Paulius Algirdas Balchas. Stipendijos įteiktos per Chicago Lietuvos Prekybos Rūmų draugiją.

* Dr. Danguolė Variakojytė pakviesta dėstyti antropologiją Loyola universitete.

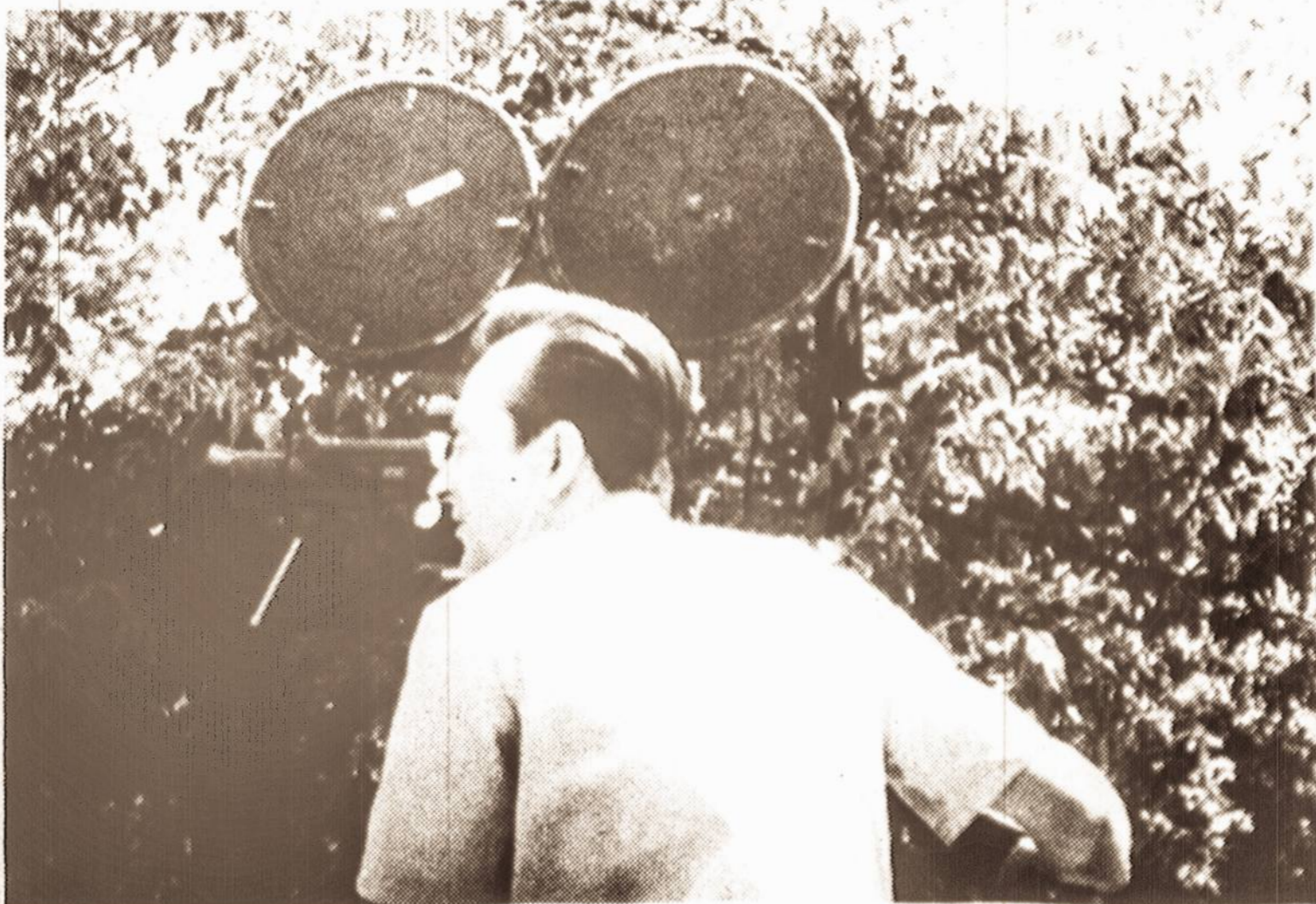
* Al. G. Kumskis for Sheriff Club ruošiasi didžiuliam visų tautų festivaliui, kuris Bučo sodyboje tęsis tris dienas - spalio 3, 4, ir 5.

* Solistė Dana Stankaitytė ruošiasi įdainuoti plokštelėse lietuvių kompozitorių dainas. Solistė yra dalyvavusi beveik visuose Chicago lietuvių operos pastatymuose, dainuodama pagrindines roles.

* Poeto Vytauto Mačernio "Vizijos" statoma Jaunimo Centre spalio 18 d. Ciklas bus įscenizuotas komp. Dariaus Lapinsko.

* Julius Pakalka Italijoje užsakė auksinių ir sidabrinų medaliukų, kuriems projekta sukūrė dail. Telesforas Valius. Vienoje pusėje lietuviškas kryžius, kitoje Vytis. Medaliai buvo pašventinti Tėvų Marijonų koplyčioje Chicagoje, o po to parduoti.

* Juozas Pronskus, Naujienų redakcijos narys, šiemet atostogas praleido Allaskoje.

Tolius Šlutas - "Lietuviai televizijoje" programos vedėjas (programa matoma sekmadieniais nuo 8:30 - 9 val. vak. per Chicago 26-ą kanalą) filmuoja garsiniu filmų aparatu. Šlutas liepos 26 buvo sužeistas automobilio katastrofoje.

Vaidzas iš Lietuvos Dienos, kurią Bučo darže prie Chicago liepos mėn. surengė "Lietuviai televizijoje" programos vadovybė, pagerbti senosios kartos veikėją, buvusį lietuvių radijo programos vedėją - Povilą Šaltimierą. Nuotraukoje P. Šaltimieras priima atžymėjimo ženklą iš T. Sluto. Dešinėje matomas reklamos vedėjas Stanley Molis.

E. Sulaičio nuotraukos

DĖMESIO

visiems PODAROGIFTS, INC. klientams

Mes džiaugiamės galėdami pranešti, kad dėka pasitarimų, įvykusių Amerikoje su Vneshposyltorgo Prezidentu ir asmeniškio vizito Podarogifts Prezidento Maurice Rifkin Maskvoje, padaryti pakeitimai ir pagerinimai, priimant užsakymus dovanoms.

1. Komisijos arba mokesčiai nebebus imami nuo dovanų gross sumos mokėtos pirkėjo, bet visi mokesčiai bus pridėdami prie UŽSAKYMO NET SUMOS, taip, kad nekiltų nesupratimų ar klausimų tarp Vneshposyltorgo ir gavėjo.
2. Prekių kainos yra sumažintos. Naujas kainoraštis bus paruoštas mėnesio arba dviejų laikotarpyje ir siunčiamas paprašius.
3. Iki to laiko mes prašome gerbiamus klientus, siunčiant dovanas, naudotis DOVANŲ PAŽYMĖJIMŲ — MERCHANDISE PURCHASE ORDER; tuo būdu gavėjas galės pasirinkti prekes, kurios jam patinka.

"MOSKVITCH" AUTOMOBILIO UŽSAKYMAI YRA PRIIMAMI KAIP IR SENIAU, KOL JŲ RIBOTAS KIEKIS BUS IŠNAUDOTAS.

Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis į mūsų prisijungusias firmas ar jų skyrius:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106 — Tel. (215) 925-3455

PACKAGE EXPRESS AND TRAVEL AGENCY
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019 — Tel. (212) 581-7729

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
45 West 45 St., New York, N. Y. 10036 — Tel. (212) 245-7905

arba tiesioginiai į

PODAROGIFTS, Inc.

220 PARK AVE. SOUTH
NEW YORK, N. Y. 10003

Tel.: 212 — 228-9547

Kanadoje

Lietuvių tautodailės paroda Ortaua, Kanadoje atidaroma National Museum of Art 1970 m. vasario 16. Paroda daugiausiai rūpinosi LB Kultūros komisijos pirm. dr. M. Ramūnienė. Meninę dalį tvarko dail. Antanas ir Anastazija Tamošaičiai. Tamošaitienė parodoje savo staklėmis demonstruos kaip audžiami lietuviški audiniai. Parodos metu vyks meninės programos, kuriose dalyvaus Toronto Birbynės, Montrealio Gintaro ir Hamiltono Gyvataro sambūriai. Surinkti eksponatai Kanadoje ir Amerikos, taip pat ir iš Lietuvos gauti, taps muziejaus nuosavybe, kuriam bus skyrius "Lietuvių įnašas Kanados kultūrai ir menui."

Bus pavaizduota ir Lietuvos senovė, kaimas, sodybos, gyvuliai, darbai, pramogos, vestuvės, papročiai. Visiems eksponatams surinkti komiteto pirmininkė yra A. Kuolienė. Meno patarėju skulpt. A. Dagsys ir eilė kitų. Kai kuriuos eksponatus lietuviai paskolina, kitus padovanoja.

HORN DENTAL LABORATORIES

APTARNAUJA NEW YORKA,
77-20 101st Avenue
Ozone Park, N. Y. 11417

Tel. VI 5-7730

Kalba lietuviškai

CALL US FOR
Liquor CUT RATE

SAVE ON
YOUR FAVORITE
BRANDS

GOLDSTEIN Liquor Store

DOMESTIC & IMPORTED WINES & LIQUORS

FOR DELIVERY PHONE
VIRGINIA 9-7668

NEAR FOREST PARKWAY

8427 JAMAICA AVE. WOODHAVEN, N. Y.

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world was established by Juozas J. Paukstys in 1886. It is published bi-weekly by Valerie Tysliava and Jonas Valaitis at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. Telephone Applegate 7-7257. Editor: Jonas Valaitis; Managing Editor: Valerie Tysliava; Senior Editor: Vytautas Širvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Associate Editor: Edvardas Sulaitis. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts are subject to editing.

mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Kisielius Bendruomenės Tarybos posėdžiui išvirė tokį kisielių: "Dėl senųjų ateivių reikia rašyti mirties požymį. Tai realybė. Nekalbėkim apie senuosius — nėra jų. Yra likusi tik penktoji dalis. Po penkių metų ir jos nebus."

Kadangi Amerikos lietuvių įsiliejimas į bendrą amerikietišką gyvenimą yra mūsų istorijos neišvengiama kryptis, "Kisieliaus penkiametis planavimas", žinoma, įvyks, tik, aišku, dar ne po penkių metų. Tai žino ir Lietuvių Fondo vadai, nes dar vis nedrįsta visuomenei paskelbti, kas pasidalins fondą, kuomet Amerikos lietuviams iš tikrųjų reikės rašyti mirties nuosprendį?

* * * *

Šachmatus palošus, žaidėjai ir draugai, paprastai, padaro "post mortem" — nuspręsti, kodėl pralaimėtojas "mirė". Tas daroma dabar, tėvams pranciškonams Kennebunkporte uždarius savo prieš 13 metų puikiai įkurtą mokyklą. Kaltę pranciškonai nori suversti tėvams, girdi, nenorėjusiems sūnaus lietuviško ir katalikiško auklėjimo... Mokyklą kurdami, tėvai pranciškonai, rodos, privalėjo rimtai pasvarstyti tolygiais sumetimais tėvų marijonų įkurtą Marianapolį ir seselių Kazimieriečių mergaitėms akademią Chicagoje, nekalbant apie šių ir kitų seselių įkurtas ligonines bei seneliams prieglaudą. Čia juk viskas vyko pagal nelemtąją "planetą": neišvengiama Amerikos lietuvių įsiliejimą į bendrąjį Amerikos gyvenimą.

* * * *

Kun. J. Žilius 1898 m. lietuviškų parapijų priskaitė 27. Iki 1940 metų senieji Amerikos lietuviai priorganizavo ir išlaikė 123 parapijas. Per paskutinius septynerius metus, kaip A. Sabalis Bendruomenės suvažiavimui dėstė, parapijų skaičius nuo gyvų 118 — nukrito iki 96, nors lietuvių kilmės kunigų yra 611.

Galima siekti idealo kūnyti, bet sėkla ant uolos retai sudygsta. Parapijų lietuviams pavyko priorganizuoti, bet su mokyklomis Amerikos lietuviai vis turėjo bėdų, kaip ir su ligoninėmis ir prieglaudomis, o dabar ima turėti bėdų ir su kapinėmis. Ir likusios lietuvių parapijos neliks lietuviams, nes jų savininkai yra vyskupijos.

* * * *

Iš didrusių diktatūros savo tautas išlaisvinti siekiančiųjų grupėse Amerikoje nuo senų laikų pastebimas tam tikras skilimas, kurio ašis yra — kaip priimti ukrainus? Šių Susivienijimo organas Svoboda tai primena Semeniuko straipsniu.

Sako: "Ir aš, kaip daugelis ukrainų, liūdime dėl pavergtųjų tautų grupėje pasireiškusio skilimo į du sparnus: į Pavergtųjų tautų seimelį (vadinamą ACENą) ir Pavergtųjų Europos tautų komitetą. Ypač nemalonu, kad dėl seimelio propagandos daug Amerikos laikraščių Ukrainos nepriskaito prie pavergtųjų tautų, nes tai priešinga interesams seimeliui priklausančių lenkų, vengrų ir rumunų."

* * * *

Toliau: "Rytų Europoje, greta Maskvos imperializmo, juk veikia ir kita stipri politinė srovė —

Tęsiama 5 psl.

Aliarmas dėl mažmožio

Naujienų (VIII - 1 d.) paskelbė iškraipytą faktą, kad kun. Stasys Lidy, Vilniaus Aušros Vartų parapijos vikaras, gavęs visus dokumentus, reikalingus persikėlimui į JAV ir apsisotojęs Clevelande, bet nepasakyta, kad jis turėtų ir savo bažnytinės vyriausybės leidimą išvykti iš Lietuvos, kur kunigų labai trūksta...

Tiesa, jis savo viešnagė šį kraštą pradėjo nuo Clevelando, bet čia jis labai trumpai tepabuvo — tuoj išvyko į Dainavą, o VII, 20 d. jau buvo Detroito liet. parapijoje, o iš Detroito turėjo išvykti į Floridą.

Naujienoms balsu, kad kun. Stasys Lidy sovietinis kunigas, bet katalikams tai nėra esminis dalykas, kokiame režime jis gyvena ir dirba, ar jis "sovietinis" ar "antisovietinis", "monarchistinis", "demokratinis" ar "fašistinis", "proletarinis" ar "kapitalistinis". Svarbu, kad pagal kanonų teisę būtų tvarkoj.

Toliau Naujienos rašo, kad VI. Ramanauskas ir Julius Smetona, konservatorių klubo pirmininkas ir sekretorius, įspėjo clevelandiečius apie Sovietų atstovo atvykimą. Liepos 21 d. jie išsluntinėjo clevelandiečiams tokį pranešimą:

"Aušros Vartų bažnyčios vikaro kun. Stasio Lidy tylius atvykimas į Clevelandą ir apsigyvenimas šv. Jurgio klebonijoje su Inturisto žinia ir leidimu, kaip ir visi kiti asmenys, atvykę iš už geležinės uždangos, yra Sovietų slaptosios policijos dešinioji

ranka"... Clevelandiečiai atsidėję seka kiekvieną to kunigėlio žingsnį."

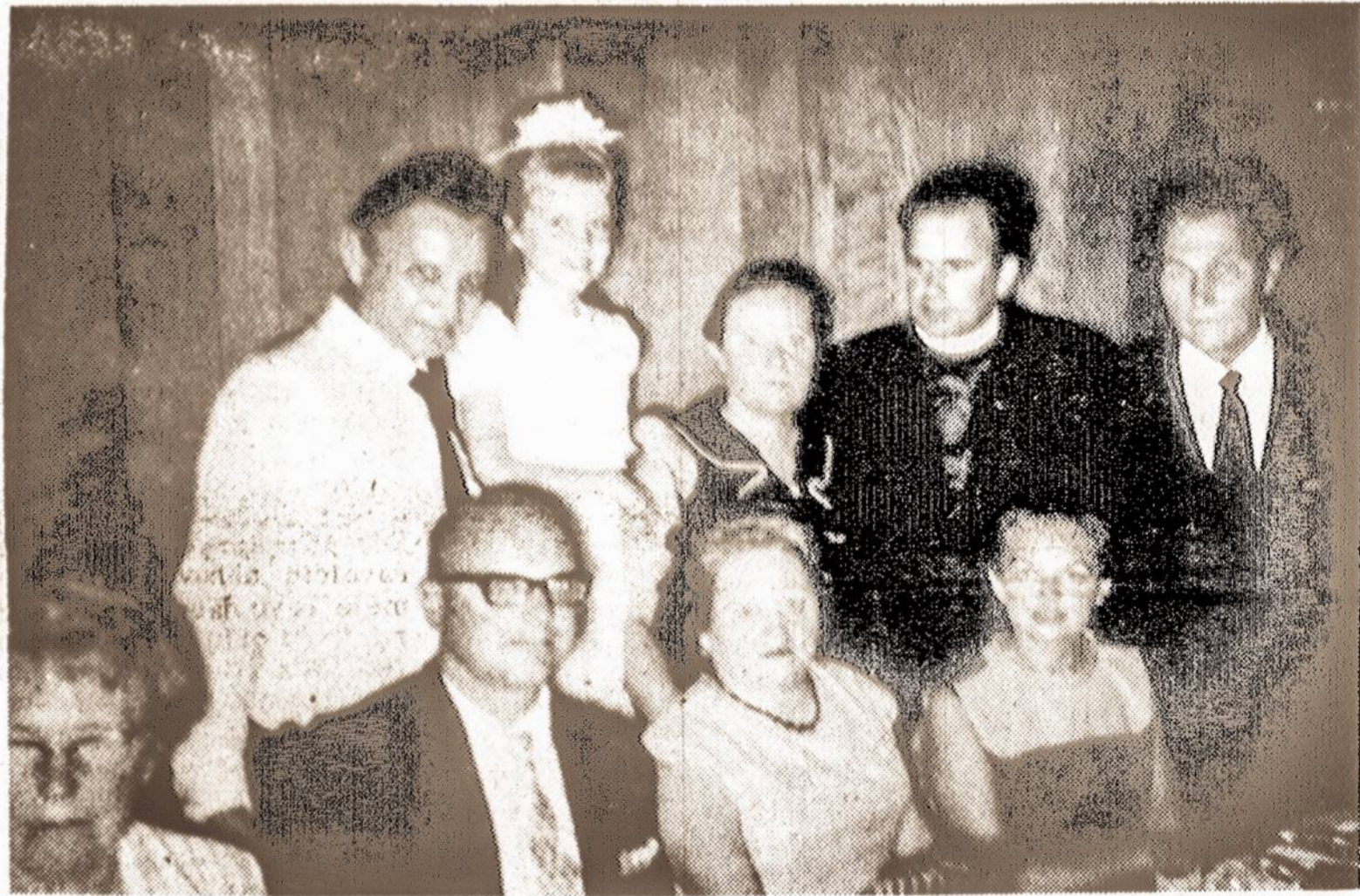
Netrukus į Maskvą važiuoja grupė šio krašto gydytojų į pasaulinį gydytojų kongresą ir važiuos per Inturistą, kuris yra ne slaptosios policijos, o daugiau užsienio reikalų ministerijų "dešinioji ranka". Argi teisininkas Julius Smetona to nesupranta?

Atrodo, kad konservatorių klubo vadovai bus liguistai įsitikinę, kad pats Brežnevas nori gauti autentiškų žinių, ar Julius Smetona tikrai pretenduoja į savo tėvo "sostą" ir ar A. Smetonos sūnus ir anūkas yra paveldėję savo tėvo politinį "genijų" ir ar VI. Ramanauskas yra Haiti diktatorių Duvaliez'o idealizuotojas ir rengiasi Lietuvą valdyti ne kitaip, kaip duvalieriskai ir ar Clevelando lietuviai išieviai jau vadina jį "Papa Doc".

Tam tikslui ten kunigas atsistatęs į Clevelandą apgygyventi, bet jis kažkodėl neprišrišo prie Clevelando...

Kai vienas rašytojas iš Lietuvos apsilankė Draugo redakcijoje, tai Naujienos parašė allarmuojantį editorialą "Kodėl Draugas tyli". Kodėl nerėkia, nešaukia gvolta. Irgi kvailas reikalavimas. Tiesa, kun. S. Lidy atvykimas į JAV yra pirmas. Ir tam tikra prasme, istoriškai, tačiau visiems rėkti dėl tokio įvykio nebūtų protinga. Negi tą kunigą statysi prie sienos ir šausi.

G.J.M.

Vilniaus Aušros Vartų parapijos vikaras Stasys Lidy, kuris šiuo metu vieš Amerikoje, tarp lietuvių New Yorke. Jis dalyvavo solistės Lionės Jodytės — Matthews dėdės laidotuvėse. Nuotraukoje (iš kairės) B. Spūdienė, J. Stukas, Marie Cohen ir sol. L. Senken. Stovi — dail. J. Juodis, Janina Mathews, Lionė Jodytė, kun. S. Lidy ir A. Mathews.

Skaitytojai rašo

Gerb. p. Tysliavienė!

Sluocniu Jums prenumeratą ir linkiu toliau tęsti sunkų spaudos darbą seniausioje lietuvių laikraštyje Vienybėje.

Nuoširdžiai linkiu Vienybei suvienyti mūsų "daug" dirbančius veiksnius, vikininkus, bendruomenininkus ir visus kitas partijukes, kad jos visos jungtųsi prie ALTo, o nesiskirstytų pajamų trupiniais ir bereikalingais ginčais ir nesutarimais.

Jums, p. Tysliavienė, ir visam personalui linkiu kantrybės pernešti tuos nemalonumus, kuriuos turite pergyventi nuo tų žmonių, kuriems tiek daug padėjote atvykti iš DP stovyklų asmeniškai, per Vienybę ir savo veikla BALFe. Taip jie dabar atsilygina.

Dar kartą linkiu geriausios sėkmės.

S. ADOMAITIS
N. Haledon, N. J.

Gerb. Vienybės leidėjai,

Sluocniu prenumeratą, kuri jau baigėsi. Zinodamas jūsų sunkią padėrį kartu jungiu ir auka.

Labai malonu skaityti Vienybę ir džiaugiuosi, kad jūs pritariat ryšiams su Lietuvos žmonėmis ir jų kultūrinei veiklai. Man asmeniškai būtų dar maloniau jei dažniau parašytų Vienybėje žurnalistė S. Narkėliūnaitė ir Pranė Laplenė.

Sveikinu, kad dedate visas pastangas išlaikyti Vienybę. Gaila, kad laikraštis vėluoja, bet aš pilnai suprantu, kad darote ką galite.

Draugiškai,

JOHN YUKNIS
St. Petersburg, Fla.

Gerb. p. Tysliavienė,

Perskaityęs keletą rašinių apie Roswell, New Mexico. Labai patiko, gyvenimas ten

atrodė patrauklus. Tuoju asmeniškai nuvykau įskint. Ir ką gi, taip patiko, kad nusipirkau gražų namą.

Galbūt aš būsiu pirmas lietuvis tenai?

Mes su žmona esame pensininkai ir čia neturime ką veikti. Viskas brangu ir toks neramumas, net ir gyvybei pavojus. Ten bus geriau. Jungiu antrašo pakeitimo kortelę. Jeigu kas norės su manim susirašyti, tai adresuoti sekančiai:

J. V. Valickas, 304 North Union Avenue, Roswell, New Mexico 88201.

Lauksiu Vienybės Roswellyje.

J. V. VALICKAS

Irvington, N. J.

* Dr. Rimvydas Šilbajoris, Ohio valstybės universitete dėstas literatūrai, gavęs iš Lietuvių Fondo \$3,000, paruošė veikalą apie laisvojo pasaulio lietuvių literatūrą anglų kalba. Išleis Oklahoma universitetas.

HELEN KULBER PASVEIKINO ASTRONAUTUS

Tuo metu, kai lietuvių veiksniai Amerikoje tarėsi, bet nesutarė, kas turėtų pasirašyti sveikinimą astronautams skrendantiems į Mėnulį, tai žinoma New Yorko lietuvių veikėja, Helen Vyzitė-Kulber, savo vardu pasiuntė sveikinimą.

Savo sveikinime astronautams, Helen Kulber priminė, kad jų žygis į Mėnulį vykdomas tuo metu, kai Amerikos žemėje ruošiamasi minėti Pavergtųjų Tautų Savaitę. Kartu su savo sveikinimu, Helen V. Kulber prijungė ir Pabaltijo valstybių vėliavėles.

Helen Kulber savo vardu sveikino ir ankstyvesnių astronautų žygių, skriejant aplink Mėnulį. Iš Apollo VII žygio astronautų - Walter M. Schirra, Jr., Donn F. Eisele ir Walter Cunningham, ji gavo tokio turinio padėką:

"We appreciate your extending congratulations and comments upon the successful Apollo VII mission. This was a tremendous flying experience for each of us, and we are grateful that our accomplishments during the eleven-day mission will contribute significantly to the technology needed to fulfill the commitment made by President Kennedy in 1961 "to land a man on the surface of the moon and return him safely to earth within this decade."

Iš astronautų Armstrong, Aldrin ir Collins, kurie nutūpė ant Mėnulio, Helen Kulber taip pat gavo padėką, kurią talpiname šiame puslapyje.

Atskiri lietuviai veikėjai, kaip matome, atlieka daugiau, negu visi mūsų laisvinimo veiksniai, kurie Lietuvos vadavimo reikalams ir aukas renka. Helen Kulber, Amerikoje gimusią lietuvaitę, kuri Lietuvoj niekad nebuvusi, tegalima sveikinti už jos iniciatyvą.

mes

Atkelta iš 4 psl.

nacionalizmas. Šiuo pagrindu lenkai, pavyzdžiui, turi ginčų dėl rubežių su: lietuviais, vokiečiais, ukrainais ir gudais. Vengrai kivirčijasi su rumunais dėl Transylvanijos, kurią Maskva atidavė Rumunijai. Nežiūrint, kad visus jungia laisvės kova, nagų tiesimas į ukrainų ir gudų žemes — skaldo."

****

Gaila, Semeniukas priskaito ir lietuvius prie ukrainams nedraugingųjų. Sako: "Nors laisvojo pasaulio lenkai, rumunai, vengrai ir lietuviai trokšta, kad komunistinės santvarkos sugriūtų savo tėvynėse, jie savo norus kartu jungia su savo tautiečių rytų Europoje norais, o šie abu norai nenori nepriklausomos Ukrainos nei Gudijos.

"Kiek tai liečia lietuvius, Semeniukas, rodos, čia kreivai nugalvoja, nors mūsų veiksmuose ir yra tam tikro nenoro per daug atvirai broliautis su ukrainais, kaip nėra noro nuoširdžiai kooperuoti su latviais bei estais.

****

Stalino okupacija, sako, apjungusi ukrainų ir gudų žemes į tarybines respublikas. Apjungė šiek tiek ir lietuviškų sričių, tik toli gražu ne visas. Ukrainams ir lietuviams galvosūkis: išgriovus diktatūrą Maskvoje, ar neateitų lenkiškas Ukrainos, Gudijos ir Lietuvos apiplėšimas? Kaip padaryti, kad ir VLIKas būtų sotus ir ožka sveika? Ukrainai junta, kad Amerika ir Vakariai labiau linksta priartinti lenkams, vengrams ir rumunams negu ukrainams, kuriuos mažai pažįsta.

Lietuviai prisimena, kad Vakariai (Tautų sąjunga) stovėjo už Vilnių Lietuvai, bet jo Lietuvai neprijungė. Vilnių, prieš gudų norą, Molotovas atidavė Lietuvai, kaip Transylvaniją Rumunijai. Rytų Europoje pastovumo rubežiuose nėra. Kas įvyktų, jei Lenkų nacionalizmas pakeistų Maskvos komunizmą?

VIENYBĖ, 1969 m. rugpjūčio 29 d.

We are grateful and proud to have participated in the achievement of our national goal of a successful lunar landing . . . and return. We believe that as the exploration of our universe expands, so will the benefits of all mankind. We hope that the people of earth are now entering a new era of peace and common understanding.

To those of you who have offered encouragement and good wishes, whose dedicated support has made our programs possible, and whose prayers have sustained us, we extend our humble thanks.

Sincerely,

NEIL A. ARMSTRONG
Commander

MICHAEL COLLINS
Command Module Pilot

EDWIN E. ALDRIN, JR.
Lunar Module Pilot

ŽEMĖ - MĖNULIS - SAULĖ

Siunčiant astronautus į Mėnulį buvo nustatyta, kad nuo Žemės iki Mėnulio yra 238,857 mylios tolimo. Astronautams leidžiantis į Mėnulį nuo Žemės iki Tranquility vietovės, Mėnulyje, pagal MacDonald observatorijos apskaičiavimą, buvo paskelbta kita skaitlinė, būtent 232,271 mylios ir 406 (šimtosios dalys). Astronautams į Žemę sugrįžus, daug kur Mėnulio per beveik porą savaitių nebuvo matyt, Žemėje buvo daug lietaus, audrų ir kitokių gamtos prajovų. Dabar išmatuojant distanciją su pagalba Mėnulyje paliktųjų ir Žemėje esančiųjų instrumentų, Jet Propulsion laboratorijos mokslininkai skelbia, kad tiksliai distancija esant 232,271 mylia ir 381 (šimtosios dalys). Vieni mano, kad tiksliausia distancija dar nenustatyta, kiti tvirtina, kad po astronautų vizito Mėnulis nuo Žemės nutolo, nes yra 131 pėdą ir 2 dešimtąsias dalis nuo Žemės nutoles.

Mėnulį planetos palydovą jau daug kartų apskriejo, jame nusileido ir nusileis daug kartų, daugiau ištirs iš ko jis sudarytas.

Šis mokslinis eksperimentas, kaip ir ankstesnieji, duos daug vertingos informacijos.

Dabar mokslas, tirdamas Saulės sistemos kūnų ypatybes, pradėjo betarpiškai aiškinti patikimus planetų ir Žemės išsivystymo kelius. Astronomijos ir astrofizikos arsenaluose sukaupta milžiniška stebėjimų medžiaga.

Dar penktajame dešimtmetyje astronomai, naudodami astrofotometrijos metodus, nustatė, kad Mėnulio paviršius dengia smulki medžiaga. Šias išvadas patvirtino tolesni tyrimai, panaudojus kosminę techniką.

Per pastaruosius dešimtmečius vyko ginčas tarp teoritinės (smogiamosios) hipotezės ir vulkaninės Mėnulio relijefo susidarymo teorijos šalininkų. Daugelis astronomų spėjo, jog kalnų ir kraterių susidarymo dėl, kad mūsų palydovą "bombardavo" meteoritai, asteroidai ir net kometos. Mėnulis buvo laikomas seniai mirusiu pasauliu. Ta-

čiau, kai Mėnulio radijo spinduliavimus "iššifravo", pasirodė: Mėnulio paviršius, galimas dalykas, sudaromas uolienos, o jo gelmėse iki šiol tebėra aukšta temperatūra.

Dabar atsiranda vis daugiau duomenų, rodančių, kad tarpžvaigždinė išsklaidyta medžiaga gali būti žvaigždžių evoliucijos ir irimo rezultatas. Dar patirta, kad ir 1949 metais dabar atsiranda žvaigždžių grupės, sprogus supertankiesiems kosminiams kūnams, kuriuos sudaro "ikižvaigždinė" medžiaga. Daugelis duomenų patvirtina lemiamą kosminio vulkanizmo vaidmenį, susidarant planetoms. Šios teorijos naudai kalba didžiuliu

katastrofų pėdsakai Žemėje ir kituose dangaus kūnuose.

Pastaruoju metu atlikti vidutinio planetų tankio apskaičiavimai patvirtina išsiveržimų teoriją. Vidinių jėgų veikiamos planetos išmeta į kosmosą lengvesnes medžiagas ir tartum "liesėja", didindamos savo tankį.

Mokslininkai įvairiais metodais ir toliau tiria Mėnulio prigimtį. Astrometriškai nustato jo kontūrus ir judėjimo ypatybes. Astrofizikai naudoja galingus teleskopus detalios nuotraukoms padaryti. "Protingi" automatai vis plačiau atskleidžia mūsų senopa žįstamo Mėnulio paslaptis, kad naujai nušviestų praktinės Žemės problemas.

STEBĖTOJO PASTABOS

Šiomis dienomis išėjusios trys knygos apie Čekoslovakiją siekia atspėti jos ateitį ir svarsto klausimą: tautos dvasią tiek kumštis prislopins, kad pakirs kelią demokratinėms siekimams? Panašiai klausimą sąmoningas lietuvis gali svarstyti ir apie Lietuvos ateitį. Gali būti, vienas autorius sako, okupaciniai įvykiai Čekoslovakijoje tėra pradžia srovės, kuri, laikui bėgant, stipriai paveiks ne tik rytų Europos, bet ir pačios Maskvos nuotaikas? Vieną knygą išleido amerikiečių čekoslovakų Meno — ir nuotaikas? Vieną knygą išleido amerikiečių čekoslovakų Meno ir mokslų draugija. Panašią draugiją Amerikoje turi lenkai, o lietuviai?

Toronto universiteto prof. M. Watkins, Pearson valdžios laikais buvęs pirminku komisijos ištirti, kaip Kanada apsisaugoti nuo užsienio kapitalo, ypač iš Jungtinių Valstybių, kuris vis daugiau ir daugiau perima Kanados didžiųjų korporacijų kontrolę, pasiūlė Kanadai — įsivesti socialistinę santvarką.

Tarp greičiausiai kylančių Lietuvos miestų priskaitomas Panevėžys. Pernai miestas padidėjo 150,000 kv. pėdų plotu, o gatvėse kaip Klaipėdos gatvė, kurioje tebuvo tik 2 aukštų namai, šiemet jau išdygo ištisas modernus Tulpių kvartalas, nuo 5 iki 9 aukštų namai. Vakarinėje miesto dalyje veikia didelis stiklo fabrikas, ruošiamasi statyti kitą ir autokompressorų gamyklą.

Gintarą brangino senovės poeto Homero apdainuojami karžygiai, prieš 3200 metų. Brangina jį ir mūsų dienų mokslo vyrai. Prancūzas biologas Andre de Cayeux savo veikalė Gyvybės trys bilionai metų, rašo: "Pušų sakai, kurie gilioje senovėje varėdami, pasiglemždavo su savim nešti to meto vabzdžius, gėleles, vorus ir kitus gyvūnėlius, po to sustingdavo ir virto rytų Prūsijoje ir Lietuvoje iškasamais gintaro gabalėliais. Moterys juos vartoja papuošalams, o mokslo vyrai juose tiria anų laikų gyvybės pavidalus."

DIDĖJA TURIZMAS...

Atkelta iš 1 psl.

keltas gausias ekskursijas į Lietuvą. Vienai tų ekskursijų vadovavo SLA išdo globėja Josephine Miller.

Buvo nuvykęs kapelmis-teris Bronius Jonušas su žmona Emilija. Jis aplankė ir savo sūnų, grojantį Rygos estradiniame orkestre. Vilniuje, muziko Jono Švedo lydėmas, suartėjo su Lietuvos muzikais ir savo mokslo draugais. Buvo sužavėtas Lietuva ir spaudos atstovams pareiškė, kad kitais metais vėl vyks į Lietuvą, į Dainų šventę.

Iš Detroito buvo nuvykusi adv. Stefanija Masytė, kuri kaip ir žurnalistė Salomėja Narkėliūnaitė, Lietuvoje filmavo.

Druskininkuose, Lietuvos saviveiklininkai net pastatė Miko Maslo veikalą iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Jis irgi šiemet lankėsi Lietuvoj.

Buvo nuvykę Metmenų žurnalo bendradarbiai Lakštūnė ir Gintautas Vėžiai. Iš Floridos - Jonas Millus.

Labai daug turistų buvo ir iš Kanados, kurių tarpe buvo Elzė ir Juozas Urbanavičiai, poetas Antanas Byras.

Iš Buenos Aires Lietuvoje viešėjo Argentinos lietuvių Balso leidėjas Ona ir Pranas Ožinskas. Iš Švedijos - Brigita May ir Zigfildas Kalvaličiai; iš Londono - meno dėstytoja, skulptorė Elena Gaupytė.

TURISTAI IŠ NEW YORKO IR KITŲ APYLINKIŲ

Vienai ekskursijai, suorganizuotai per Union Tours, vadovavo Vladas Audėnas. Šia ekskursija skrido 29 lietuviai, jie Lietuvoje viešėjo 12 dienų. Ekskursantų tarpe buvo Bronė Spūdienė, I. Steponavičienė (žinomo veikėjo P. Montvilos sesuo), Tesė Warner, Ona Burlov, V. Lapecienė, Karoslenė, Juozaitienė ir kt. Vyko per Oslo, Stockolm, Leningrad. Kitos

grupės skrido per Paryžių ir Varšuvą. Bet daugiausiai skrido tiesiog iš New Yorko į Maskvą Pan American ar Aerofloat lėktuvais.

MASKVOS MUITININKAI ESĄ DRAUGIŠKESNI

Iš turistų pasakojimų, atrodo, kad Maskvos muitininkai draugiškesni už Leningrado. Leningrade, sakoma, labai tikrinamas bagažas, o Maskvoje kiek mažiau. Kelionė iš Maskvos į Vilnių tužtrunka apie valandą.

Maskvoje veikia Lietuvos komitetas, kuris padeda lietuviams. Ten dirba keletas tarnautojų, jų tarpe vienas net gimęs New Jersey. Kai kurlėms lietuviams pagelbėjo to komiteto tarnautojas S. Jaruševičius, kuris atvykusius turistus suvedė su vietos lietuviams. Keli jų turėjo progos vaišintis su Tarybų Sąjungos Tautybių pirmininku Justu Paleckiu ir kitais aukštais Lietuvos pareigūnais, tuo metu buvusiais Maskvoje.

SUSITIKIMAI VILNIUJE

Vilniuje beveik visus turistus pasitinka amerikiečiams gerai pažįstamas Vyt. Zenkevičius, Onutė ir Robertas Žlugždai. Vytautas Kazakevičius ir kiti.

Kai kurios grupės turizmo atstovų Amerikoje buvo įspėtos, kad Lietuvoje tegalės būti tik 5 dienas. Bet kai atsirado Vilniuje, gavo leidimus pabūti net 12 dienų ir turėjo progos pavažinėti po Lietuvą.

Mažai kas iš turistų kalba apie kainas. Vienybės reporteriai jos labai rūpi. Manome, kad tai įdomu ir skaitytojams. Paklausti, keitėvisai atsakė, kad Lietuvoje butai pigesni nuo 10 iki 15 kartų negu Amerikoje. Susiekimas autobusais tik 4 kapelkos, o Maskvos požeminiu Metro 5 kapelkos.

Bronė Spūdienė pasakoja, kad Maskvoje požeminiams važinėjusi 3 valandas. Kiek-

Žvilgsnis į naująjį Kauną pro senuosius pastatus.

(M. Ogajaus nuotr.)

viena stotis kitokia, visos skirtingos, nelyginant meno galerijos.

Iš Vilniaus į Kauną traukiniu 1 rublis 12 kap., bet turistams neleidžiama geležinkelio naudotis. Turi samdyti taksi. Važiuojant į kitus miestus už taksi mokama 50 rublių dienai.

Maisto kainos taip pat nebrangios. Valgyklose už 1 rublį 80 kap. gauni pietus, už kuriuos Amerikoje reikėtų mokėti apie \$5. Viena keleivė susikvėtusi 35 savo artimuosius pavažinti, valgykloje už gėrimus ir puikią vakarienę sumokėjusi \$217.

JUODOJI RINKA

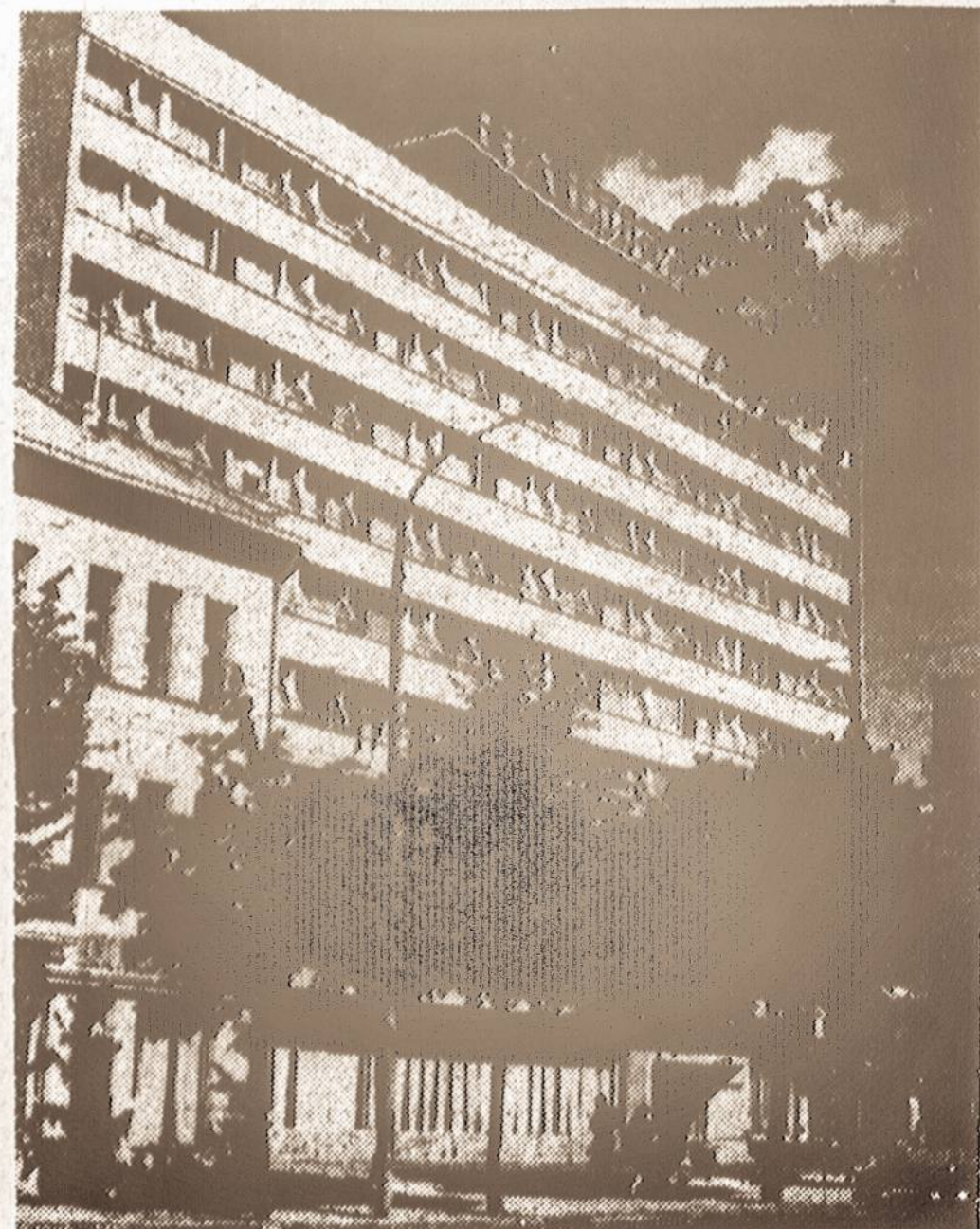
Kai kurie laisvai pasivaikščioję turguose pastebėjo, kad juodoji rinka Lietuvoje tebeveikia. Stėbėjosi, kad net kai kurie krautuvų tarnautojai dalyvauja juodoje rinkoje. Kai tik kas nors naujesnio atsiranda krautuvėse, ilgiausios eilės pirkėjų tų prekių laukia. Bet prekės dingsta, ir tris kartus brangesne kaina atsiranda juodojoje rinkoje! Taip pat parduodamos ir kai kurios iš Amerikos giminėms nusiųtos dovanos.

LIETUVOS "UBAGAI"

Turistams buvo progos dalyvauti krikščynose, vestuvėse ir kitokiose iškilmėse. Šventoriuose kai kur buvo daug "ubagų". Jie, kaip ir senaisiais laikais, išpraieivių prašė "almužnos". Kai kurie turistai su tais ubagais pasikalbėjo ir pareiškė savo pasipiktinimą, kad vidury savaitės, dienos metu, tiek apsikarmalavusių ir nesipraususių "profesionalių ubagų" sėdi prie bažnyčių prašydami išmaldos, o neina kur nors dirbti. Lietuvoje yra socialinis aprūpinimas. Telkama ir nedidelė šalpa, jeigu dirbti nepajėgia.

KĄ LANKO VILNIUJE

Vilnius jau artėja prie pusketvirtro šimto tūkstančių gyventojų. Kur prieš metus buvo pušynai, šiais metais jų vietoje rado naujus miesto stiliaus "supermarketus". Miestą palydovai parodo gana planingai. Lankomi muziejai, bibliotekos, parkai, Gedimino piliis, Aušros Vartai ir koplyčia, spalvingasis senamiestis, kurio išlalky-

Kaune naujas modernus viešbutis Baltica

mu ir atstatymu rūpinasi Lietuvos architektai. Lankomi ir naujieji rajonai Žirmūnai, Lazdynai, kuriuose pastatyti 12 aukštų namai. Gatvėse nepaprastai švaru, net cigaretės nenumetamos.

Bet vasarą nuvykus, kas tikisi Vilniuje sutikti koki žymesnį asmenį, apsigyvena. Dauguma jų atostogauja tai Palangoje, Druskininkuose, ar kituose rezortuose. Tik retas privilegijuotas turistai į tas vietas tegali nuvykti. Todėl dauguma nuobodžiauja Vilniuje, kai apsidžiaugia giminės ir draugus pamatę. Vasaros metu Vilnius ištuštėjęs, jokių koncertų ar įdomesnių pramogų nerengiama.

Vienas įdomesnių įvykių buvo argentiniečių suruošta gegužinė, kurioje prisiminėdami Pietų Amerikos gyvenimą, pasigamino "asadą".

LIETUVOS STATYBA

Lietuvoje statyba sparčiai vykdoma. Cemento pasigamina sau ir eksportui. Bet medžio jau trūksta ir turi importuoti iš Šiaurės kraštų. Karo sunaikintus ir iškirstus Lietuvos miškus užplanuota atželdinti.

Auga ir kolūkiai. Kai kurie turistai aplankė Salomėjos vardo kolūki netoli Kau- no, kurio pirmininkas Kazimieras Kanys neseniai lankėsi Amerikoje.

Kuriems pavyko lankyti Kapsuke, pasakoja, kad prie miesto įkurtas Šešupės kolūkis esąs toks pat didumo kaip ir visas Kapsukas, o jame gyventojų arti 40,000.

KALBANT APIE PALANGĄ

Kaip minėjome, tik rinktiniai ir privilegijuoti turistai tegali nuvykti į Palangą, o kiti nusiminę grįžta, kad to gražaus Lietuvos kurorto negalėję aplankyti. Kadangi Palanga yra "visasąjunginis" kurortas, tai čia privažiuoja rusai iš visos Tarybų Sąjungos. Ištiesus metus čia gyvena apie 8,000 gyventojų, bet vasarą miestelis "ištinsta" iki 60,000 žmonių. Per sezoną pervažiuoja 300,000 vasarotojų.

Restoranų yra 20. Didžiausias - Vasaros restoranas, kuris vienu kartu aptarnauja 350 žmonių. Įrengtas senovišku žemaitišku stiliumi, net šiaudiniu stogu.

Tęsiama 7 psl.

Liolių bažnyčia Kelmės rajone.

Vilniaus griuvėsiai 1944

Taip atrodė Lietuvos sostinė, kai tūkstančiai lietuvių bėgo į Vakarus...

VILNIUS šiandien

Iš tų griuvėsių iškilo nauji moderniški pastatai, Lietuvoje likusių lietuvių pastangomis.

L. Ruiko nuotraukos

Tokia yra dabartinė Vilniaus panorama.

TURIZMAS...

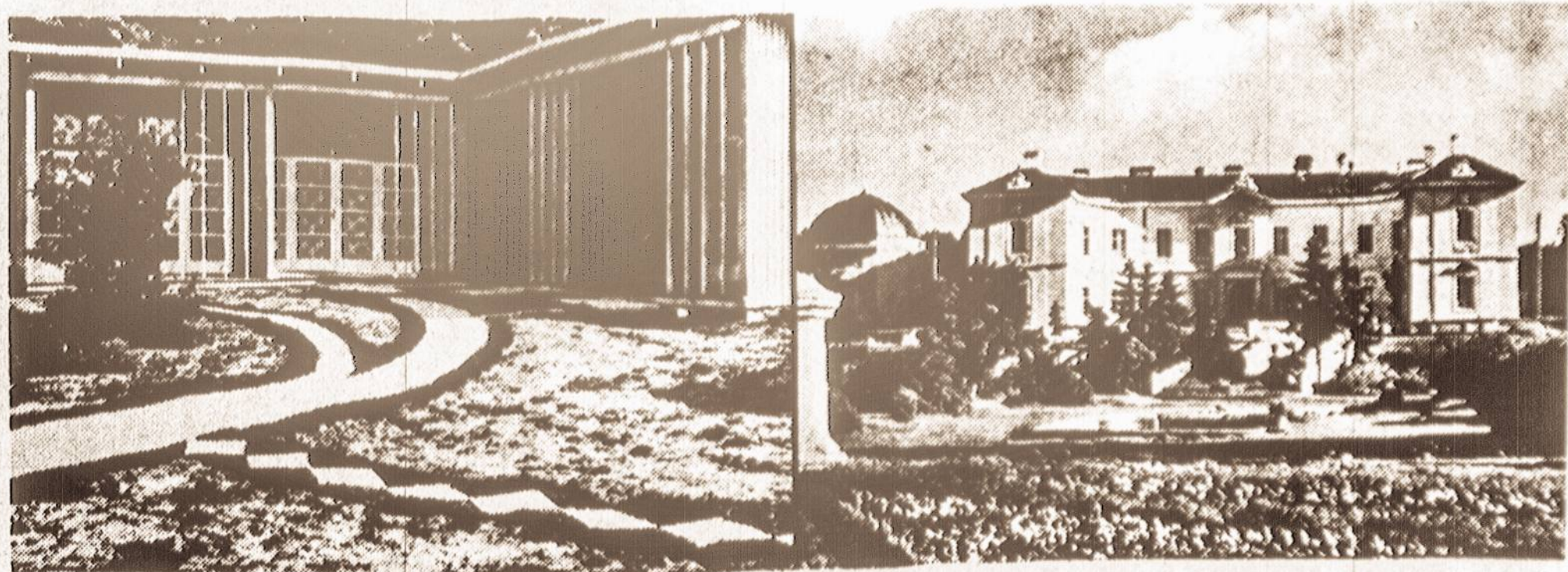
Atkelta iš 6 psl.

Turistus žavi Tiškevičiaus rūmuose įrengtas Gintaro muziejus. Jį kasdien aplanko per 5,000 žmonių.

Centrinės Basanavičiaus ir Vytauto gatvės asfaltuotos, apsočintos medžiais. Mieste daug pušų, kurių kvapas ypač malonus saulei nusileidus.

Į Palangą iš visos Lietuvos ir kitur atskrenda 21 lėktuvas kasdien. Autobusai rieda iš kaimų, kolūkių, miestų ir miestelių.

Palanga dabar ruošiasi didesniajam žmonių antplūdžiui 1970 m. Kurortas jau 6 mylių ilgumo, neužilgo pasieks Latviją.

Palangoje: naujas, modernus pastatas.

Tiškevičiaus rūmai Palangoje,

LONG ISLAND LIETUVIUS APLANKIUS...

New Yorkui artimiausia vieta vasaros poilsiui yra Long Island. Šia ilgąja sala tęsiasi New Yorko priemiesčiai, visas Brooklynas ir Queens rajonai, o viso Long Island pajūriai yra vieni gražiausių visame krašte. Karštomis vasaros dienomis čia suplaukia milijonai žmonių poilsiui.

Lietuvių Long Island saloje gyvena per tūkstantį. Jie išsimėtę po visą salą. Kas prieš keliasdešimt ar daugiau metų čia įsigijo nejudomojo turto, tas šiandien yra turtuolis. Kaip pasakoja Andrius Lapė, kuris Long Islande pragyveno didesnę savo ilgo amžiaus dalį, jeigu kas anais laikais būtų turėjęs tiek pinigų, kiek šiandien mokama už vieną namą, tai už tą pinigą būtų galėjęs nupirkti miestelį ar bent jo dalį.

Vienokiu ar kitokiu verslu lietuviai iš senų laikų įsikūrę Long Islande. Savo laiku vienybiečiai čia buvo įsteigę Long Island Lietuvių Prekybininkų Draugiją. Vieniems išvykus į Floridą, kitiems mirus, Draugija nebeveikia, nors čia nuolat atsikelia lietuvių iš kitų vietovių.

Šią vasarą jūsų reporteriui teko keletą kartų po Long Island Pavandrovoti, lankytis vienybiečių vaisinguose namuose, pasigėrėti jų gražiomis sodybomis, brangiais medžiais, gėlėmis ir vaišintis jų daržuose augintais vaisiais ir daržovėmis.

Antanaičio ir Čeponio pavėžintas turėjau progos aplankyti ne tik senus pažįstamus, bet susipažinti ir su naujakuriais, o pas daugelį sutikti ir iš Lietuvos besisvečiuojančių lietuvių, kurių šiomet Amerikoje buvo gana daug. Kai kurie iš New Yorko gal ir nebūtų vykę, bet didieji karščiai juos vyte išvijo į Long Island pajūrį. Vyko kviesti ir nekviesti. Taip pasielgė ir jūsų reporteris. Su Vienybės kvitų knygele ir foto aparatu buvo ir praktiškas tikslas vienybiečius Long Islande aplankyti.

VIENYBĖS VETERANAS ANTANAS VIKRIKAS

Po daugelio metų buvo labai įdomu sutikti ilgametį Vienybės skaitytoją ir rėmėją Antaną Vikriką, kuris gyvena St. James, L. I., netoli Stony Brook.

Antanas Vikrikas, kaip žinoma, ilgus metus Brooklyne turėjo didžiulę maisto krautuvę, buvo vienas pirmųjų Lietuvos maisto produktų importuotojas. Prieš eilę metų krautuvę pardavęs, apsigyveno pas dukrą ir žentą Alice ir Arnold Moran, St. James, L. I. Turi savo vasarnamį Lake Ronkonkoma, L. I. Džiaugiasi, kad jo anūkas Richard J. Moran eina svarbias pareigas Bendix Engineering Co. ir dirba su NASA.

Sulaukęs 81 metų amžiaus, Antanas Vikrikas tebėra stiprus ir sveikas, seka spaudą ir domisi lietuviškais reikalais.

Ieva Valukienė, plačiai žinomo Brooklyno gydytojo ir visuomenininko našlė, savo gražioje sodyboje Huntington, L. I. Naujakuriai, kurie į Ameriką atvyko po II Pasaulinio karo, nežino kad Valukų rezidencijoje Brooklyne apsilankydavo visi svečiai iš Nepriklausomos Lietuvos. Valukų namuose viešėjo ir Antanas Smetona, atvykęs į Ameriką. Ieva Valukienė, jau sulaukusi 80 metų amžiaus, dabar Huntington, L. I. gyvena su dukra Aldona. Ji nuoširdi vienybiete, kaip ir jos vyras buvo iki pat mirties.

NUOTRAUKOS JONO VALAIČIO

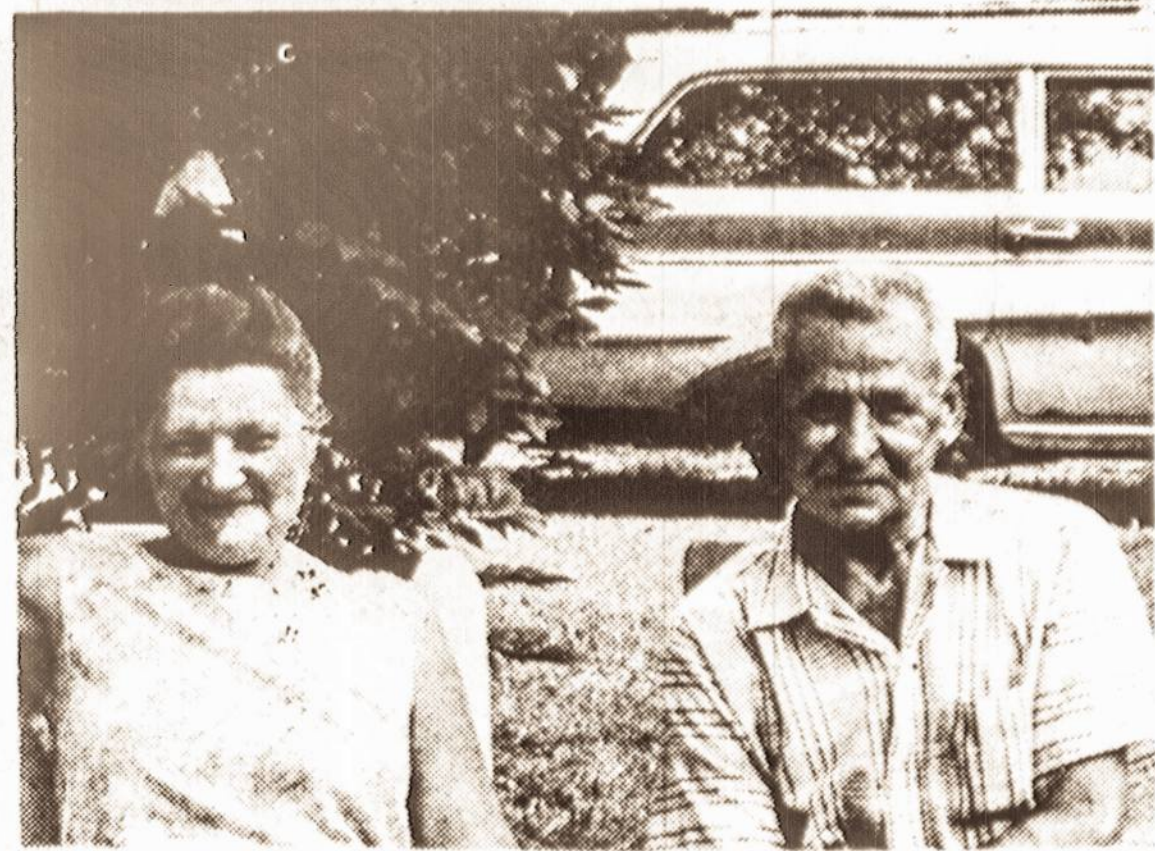

Petras Petraitis, Huntington, L. I. turi daržininkystės ūkį. Pas jį galima gauti visokių daržovių.

Port Jefferson, Long Island Lietuvių Piliečių Klubo piknike A. Antanaičio sodyboje Kings Park, N. Y. Kairėje Vaclovas Alksninis, Pranė Lapienė, Albertas Laurinčiukas, prie medžio tautišku kostiumu apsirengusi Nelė Anglienė. Iš dešinės - Nelė Lapė, Izolda Laurinčiukienė ir kt.

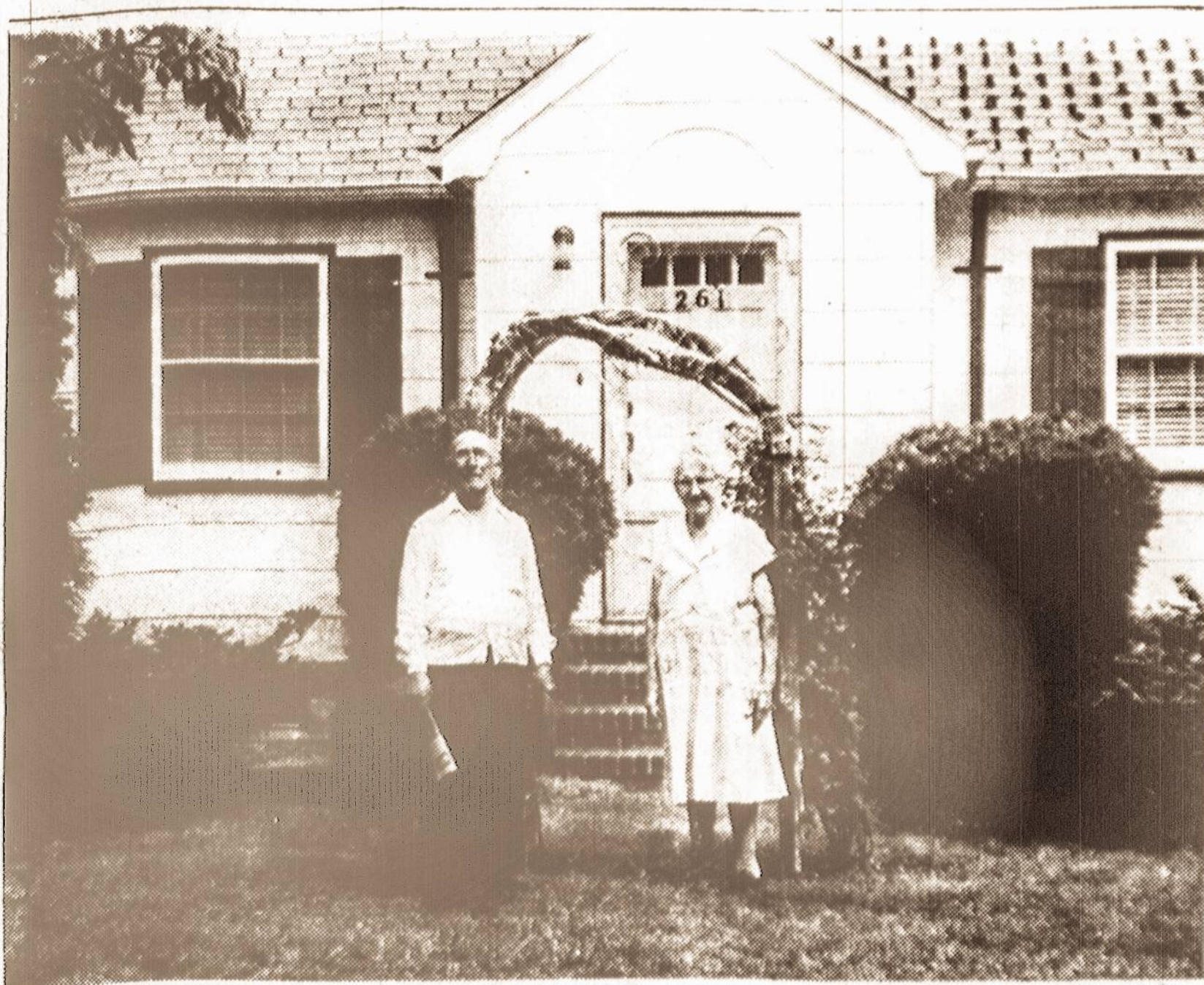

Nelė Anglis su savo vyru Juozu, jų sodyboje, Huntington, Long Island. Jų sodas – gėlės ir medžiai vieni gražiausių apylinkėje.

Long Island lietuvių gegužinėje pas Antanaičius linksminasi – iš kairės – Nelė Lapė, šeimininkas A. Antanaitis, Juškienė iš Lietuvos, Vaclovas Alksninis ir Pranė Lapienė.

B. Čėponis, gyvenąs Smithtown, L. I., svečiams ruošia skanių kepsnių.

Huntington, L. I. gyventojai Kauliniai prie savo gražios rezidencijos. Tai vieni seniausių šios apylinkės gyventojų.

Izolda Laurinčiukienė ir Nelė Lapė gaivinasiasi gražioje Antanaičių sodyboje.

Petras Cibulis, kuris savo laiką turėjo didžiulę vasarvietę prie Lake Ronkonkoma, dabar turi vieną didžiausių degtinės krautuvių. Nuotraukoje A. Antanaitis su krautuvės savininku Cibuliu.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

Tarybų Sąjungos krepšinio rinktinė, vadovaujama mūsiškio Modesto Paulausko, pirmą kartą iš Amerikos parsivežė nepaprastai gerą laimikį: iš 8 susitikimų -- 7 pergales. Žinoma, čia nebūtu galima sakyti, kad svečiai buvo tokie pajėgūs; greičiau jų varžovai amerikiečiai tokiems stiprokams varžovams nebuvo pasiruošę.

Pirmą kartą pralaimėjusi South Bend, Ind., Tarybų Sąjungos rinktinė sekančią dieną ten pat atsirevanšavo aukšta pergale, kur M. Paulauskas buvo geriausias taškų metikas. Tuomet svečiai važlavo į Denver, Colorado, kur įveikė Rockets klubo krepšininkus 75:72. Čia vėl M. Paulauskas buvo pirmasis taškus rinkti (19). Iš ten M. Paulausko komanda pasuko į Memphis, Tenn. kur žaidė prieš Atlantas Hawks profesionalų klubo naujai prirašytus žaidėjus ir juos įveikė 76:59. Toliau svečiams buvo parodytas 'pramogų rojus' -- Las Vegas, Nevadoje. Amerikiečiai jiems pademonstravo kaip nereikia žaisti. Čia amerikiečiai žaidė, kurte buvo suvažlavę į dviejų profesionalų klubų -- stovyklą (tai krepšininkai, norintieji patekti į profesionalų elites) visai be jokio susižaidimo ir tarptautinių taisyklių žinojimo praktiškai 71:90. San Diego, arvykėliai nugalėjo visos Rockets penketuką 81:75. Ši kartą taikliausias svečių komandoje vėl buvo Paulauskas (16). Tuomet Arizonos valstijoje svečiai sukūlė Phoenix profesionalų Saints klubo pirmamečius žaidėjus 65:64. Pabaigai buvo žaista Monticello, New York. Čia amerikiečiai buvo sudarę

studentų rinktinę, kuri buvo įveikta 78:66.

Bendrai, šiomis rungtynėmis amerikiečiai žiūrovai nesidomėjo, spauda nerašė. Tik apie kelias rungtynes šiek tiek žinių teko pastebėti Chicago spaudoje (apie jas daugumoje pranešdavo tų vietovių spauda, kur rungtynės vykdavo). Amerikos didysis sporto savaitraštis Sports Illustrated (liepos 7 d. laidoje), kuris net nepranešinėjo rungtynių rezultatų, išdėjo jausmingą straipsnelį "A National Disgrace", kur puola amerikiečius už jų pralaimėjimą Las Vegas, Nev. Net nepamino, kur kitur jie pralaimėjo). Čia pažymėta, jog tai buvo paniekimas -- ne dėl to, kad amerikiečiai pralaimėjo, bet -- kaip amerikiečiai žaidė ir svarbiausia -- netikęs Amerikos krepšininkų nekreipė žaidimui dėmesio. Rašoma, jog net patys amerikiečių treneriai nebuvo susipažinę su tarptautinėmis taisyklėmis o žaidėjai, kurių dauguma niekada nebuvo kartu žaidę, savo nesusižaidimą norėjo kompensuoti jėga ir gavo 43 baudas. Dviem sovietų žaidėjams buvo stipriai užduota per veidus ir mūsų treneris šaukė "Football".

Pabaigoje minima, jog tokie įvykiai, išskyrus didesnę dėmesį olimpinei amerikiečių krepšinio komandai, nėra koks stulpsnis. Įsakmiai pabrėžiama, kad tokiam vėlavimui atsinešimui į tarptautinį krepšinį būtų padarytas galas. Atrodo, kad taip įvyks. Bet kas kalba? Ogi toks žurnalas, kuris net nepasistengė duoti krepšinio rungtynių pasekmių, jau nekalbant apie bet kokią tiesnę jų reklamą.

Rochester, N. Y.

* Rochester, N. Y. PLB išrinko naują valdybą: pirm. Kęstutis Miškinis, vicepirm. inž. V. Draugelis, sekr. inž. Vitolius Litvinas, išd. mokytojas Aleksas Gečas ir kultūros reikalams ved. inž. Eug. Vidmantas. Išskyrus pirmininką, visi Amerikoje baigę aukštuosius mokslus. Mokytojas A. Gečas jau trečią vasarą atostogas praleidžia Europoje, o pernai buvo Lietuvoje.

* Virginija Krivinytė iš Rochester, N. Y., Monroe Community Kolegijos ispanų kalbos mokytoja, vasaros atostogas praleidžia Ispanijoje, studijuodama ispanų kalbą.

Boston, Mass.

* Magdalena Kalvaitienė iš Marijampolės - Kapsuko atvyko pas savo brolių Juozą Sakalauską gyv. Bostone.

* Jonas Kasmauskas, sulaukęs 86 m. amžiaus, nori parduoti savo Boston Instrument Manufacturing Co. Įstaiga veikia nuo 1919 m. Pelningas biznis. Toje srityje nusimanantiems lietuviams būtų gera proga. Kreiptis į John Kass, Sr., 75 Armandine St., Dorchester, Mass. 02124. Tel. 288-9042.

* Onos Ivaškienės šokėjai iš Bostono atstovaus lietuvių tarptautinėje šokių šventėje spalio 16 - 18 dienomis Knoxville, Tennessee. Dalyvaus 40 tautų.

* Jonas Dikinis iš Lietuvos vieši Bostone. Prieš 40 metų Dikinis, Vanagaitis ir Olšauskas gastrolavo po Ameriką su Dzimdzi-Dzimdzi grupe. Vanagaitis miręs, Juozas Olšauskas vargonininkauja Amsterdam, N. Y. lietuvių parapijoje.

* Stasiui Michelsonui ir Anestai spalio 19 d. Bostono LDD 21 kuopa rengia pagerbimą.

WHITE HORSE Tavern
SUMODERNINTAS
Vėsinamas
BARAS IR RESTORANAS
Duodami polaidotuviniai pietūs.

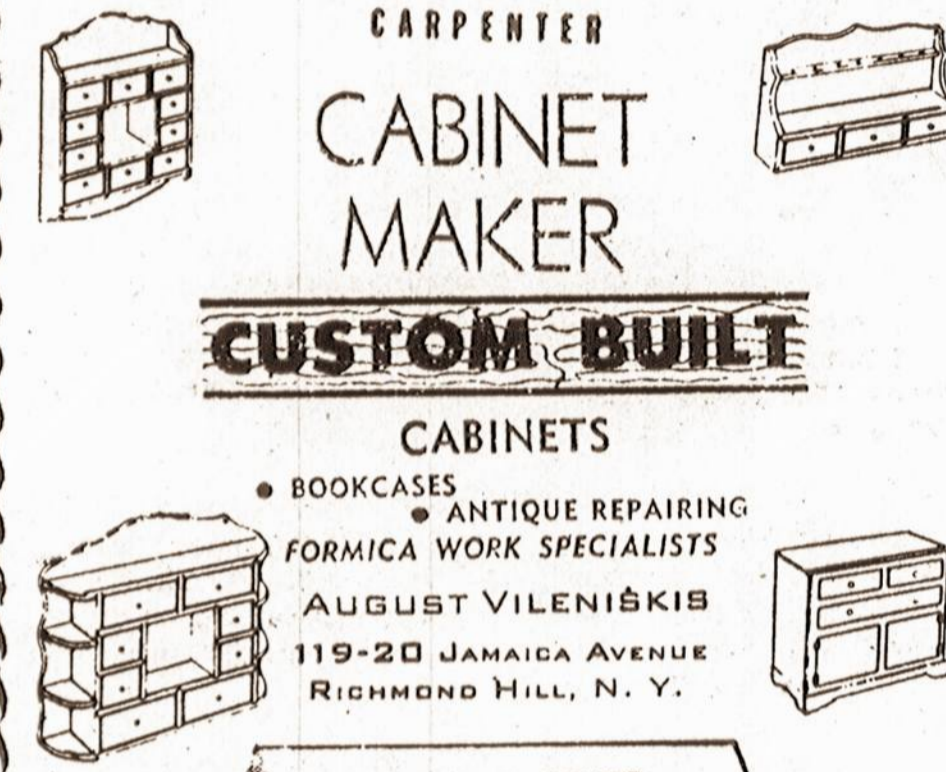
86-16 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

CARPENTER
CABINET MAKER
CUSTOM BUILT
CABINETS

- BOOKCASES
- ANTIQUÉ REPAIRING
- FORMICA WORK SPECIALISTS

AUGUST VILENIŠKIS
119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.

VIRGINIA 7-5760

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės!

REAL ESTATE & INSURANCE
John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių pareiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas
Virginia 6-1800

SILVER BELL BAKING CO.
A. RADŽIŪNAS, Savininkas
Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniam ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

Winter Garden Tavern Inc.
1883 Madison Street
Brooklyn, 27, N. Y.
Tel. Evergreen 2-6440

VYT. BELECKAS
Savininkas

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

PETER'S Bar & Grill
Sav. PETRAS KADAS

Jauki vieta įvairūs gėrimai.

Graži salė pobūviams bei susirinkimams.

KVIEČIAME IR LAUKSIME JŪSŲ ATŠILANKANT.

459 Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas:
Evergreen 4-8698

Mirė

Antanina Leimonaite-Steponavičienė mirė rugpjūčio 13 d. Vilniuje. Gimusi Rygoje 1906 m. Nuo 1930 m. gyveno Lietuvoje ir vaidino Kauno valstybiniame teatre. Po karo persikėlė į Vilnių ir ten pasižymėjo kaip scenos artistė, dailiojo skaitymo meistrė, literatūros vakarų koncertų dalyvė.

Emilija Petrauskaitė, žurnalistė, mirė Chicagoje. Liko sesuo Sofija ir švogeris Juozas Gražinai, sesuo ir brolis Lietuvoje.

Emilija Šimklėnė - Grubliauskaitė rugpj. 18 d. mirė Cicerio, Ill. Liko vyras Kazimieras, brolis Stanislovas, sesuo Monika ir kiti giminės Kanadoje ir Lietuvoje.

Petras E. Kizis mirė Pitts- ton, Pa. Tai pagarsėjusios Kizių šeimos narys, buv. ALTO Informacijų Centro direktorės Marijonos Kizytės giminaitis.

Stanley Jankauskas mirė Chicagoje sulaukęs 76 metų amžiaus. Liko žmona Francis, sūnus Raymond, duktė Elena Bergell ir kiti artimieji.

Chicagoje mirė VI. Umbranzas, Liko žmona Aldona, sūnus Jonas, dukros Dalia ir Violeta.

PASKENDO ACAPULKŲ

Petras J. Nausėdas 43 m. amžiaus, atostogaudamas Acapulco, Meksikoje tragikai mirė rugpj. 3 d.

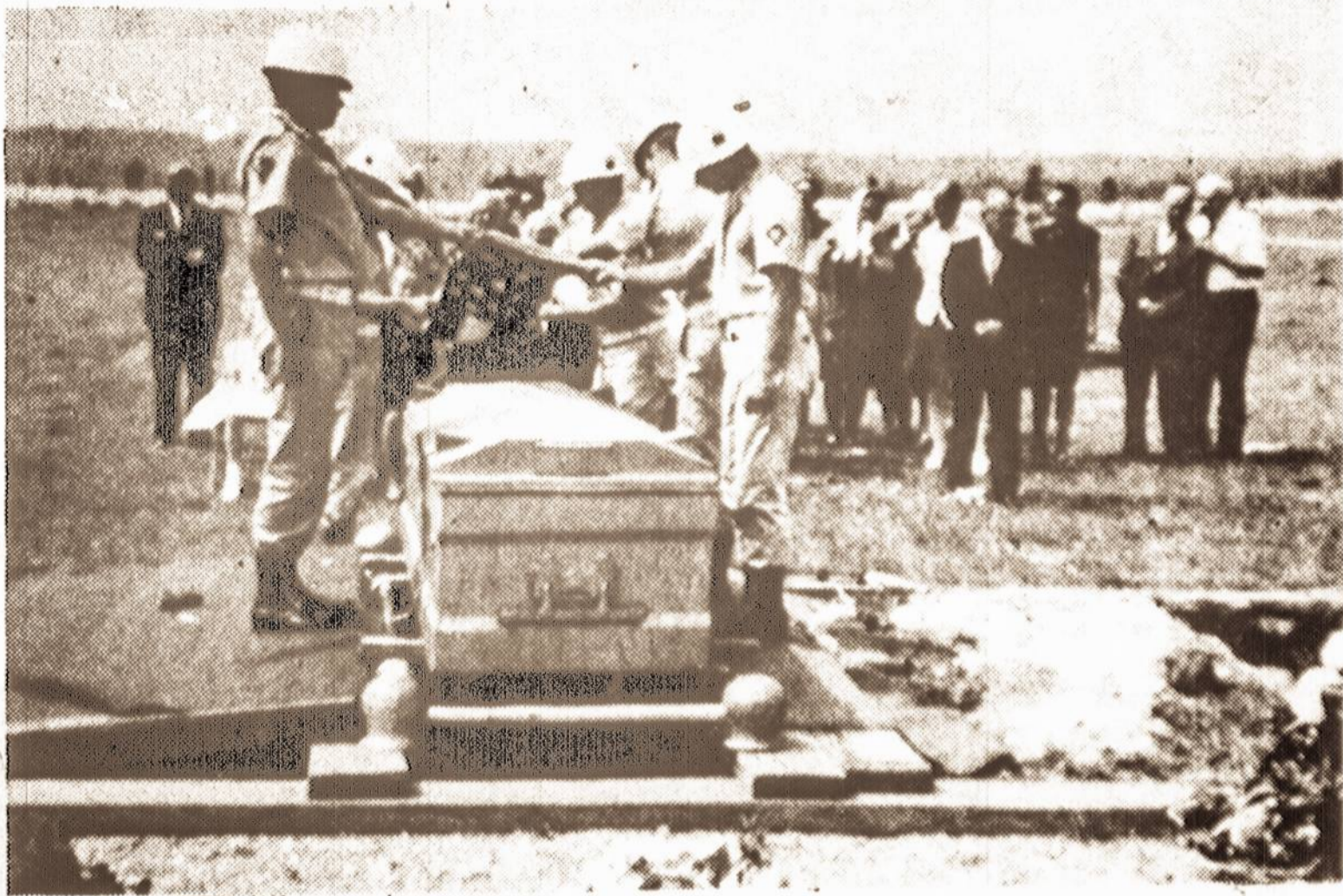
Gimęs Lukaičių km., Tauragės apskr. Chicagoje gyveno 20 metų. Liko tėvai Vincentas ir Petronėlė Nausėdai, brolis Juozas, seserys Stasė Valutkevičius, P. Lapašinskienė ir Morta Duquette. Palaidotas rugpj. 9 d. šv. Kazimiero par. kapinėse, Chicagoje.

Juozas Žemaitis mirė Hartford, Conn. Liko žmona Lucija, brolis Kazimieras gyv. Middletown, N.Y., sesuo Lietuvoje. Palaidotas Lietuvos laisvose kapinėse, Waterbury, Conn. Amerikoje gyveno nuo 1908 m.

Juozas Janušonis, 74 m. amžiaus rugpj. 6 d. mirė Hammond, Ind. Liko žmona Marija, sūnus Juozas, marti Carol, anūkė Laura ir brolis.

Baltimorėje mirė dr. Adomas Laskauskas, sulaukęs 82 m. amžiaus. Liko sūnus Kęstutis, Baltimorės lietuvių radijo programos vedėjas.

Jurgis Bendoraitis rugpj. 4 d. mirė Miami, Floridėje. Palaidotas Wilkes Barre, Pa. Liko žmona Kotryna, sūnus Juozas, duktė J. Shalow ir brolis Pranas Lietuvoje.

Veteranų kapinėse Farmingdale, Long Island, laidojamas Kazimieras Jodis, kuris mirė Kings County ligoninėje rugpjūčio 15 d. sulaukęs 81 metų amžiaus. Velionis buvo I-jo Pasaulinio karo veteranas, todėl buvo palaidotas dalyvaujant JAV karių sargybai. Amerikos vėliava, kuri dengė grabą, buvo įteikta velionio dukterėčiai solistei Lionei Jodytei-Matthews. Tapusi našlaite, pas dėdę Amerikoje Lionė atvyko iš Lietuvos būdama vos 14 metų amžiaus. Velionis Lietuvoje paliko ir kitų giminių. Laidotuvėmis rūpinosi Stepono Aromiskio laidotuvių biuras Brooklyne. Polaidotuviniai pietūs buvo Vytauto Bellecko restorane.

PULK. LEONAS ŠILINGAS

* Pulk. Leonas Šilingas mirė Lodzėje, Lenkijoje. Gimęs 1884 m. Kedainių apylinkėje, savo tėvų dvare. Tai buvo iš Austrijos į Lietuvą atsikėlusiu Baron von Schilling ainis. Karo mokslus baigė Polocke. Vėliau baigė karo akademijos inžineriją. Tarnavo Carokariuomenėje. Dalyvavo I pas. kare.

Į Lietuvą grįžo 1920 m. Lietuvoje buvo kariuomenės inžinerijos skyriaus viršininku. Aukštuosiuose karininkams kursuose dėstė susisiekimo ir inžinerijos mokslus. 1926 m. atspausdinti jo paruošti KELIAI su 42 puslapių brėžiniais. Įtarsargą išėjo 1928 m. ir buvo Palemeno plytų fabriko direktorium. Buvo pasitraukęs į vakarus, atsirado Lenkijoje, su žmona apsigyveno Lodzėje, Leon Szylling pavarde. Sūnus su žmona gyvena Chicagoje.

Juozas Jokubaitis mirė Rumford, Me. Gimęs 1893 metais Gargždų valsč. Kvietinių km. Liko dupusbroliai. Šioje kolonijoje mirė paskutinis krautuvninkas.

* Dr. Aleksas Rožėnas, 47 metų amžiaus, mirė Chicagoje. Liko žmona Elena, dukros Aldona ir Dana. Amerikoje gyveno 19 metų. Gimęs Tauragėje.

DINGO KUN. J. RIAUBŪNAS

Kun. Jonas Riaubūnas, Vasario 16-tosios gimnazijos kapelionas, iš Vokietijos nuvyko atostogauti į Italijos Alpes. Dar nebuvo patyręs vairuotojas, bet į kalnus nuvyko laimingai ir dingo. Neranda nei policija nei dvasiškiai.

* Dr. Vladas Kaupas, lankėsis Graikijoje 3 savaites, iš Bostono išvyko į New Hampshire dirbti viešosios sveikatos apsaugos užkrečiamosioms ligoms skyriaus viršininko pareigose.

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY · MUTUAL FUNDS · INSURANCE
Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, apdraudus,

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymą, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais. — kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue

Woodhaven, N. Y. 11421

BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v.r. iki 9 v. vakaro

SERV-WELL ROOFING CO.

INC

DENGIA STOGUS IR METALU APGAUBIA KAMPUS IR KRAŠTUS

STOGŲ ĮRENGIA LANGUS

ATLIEKA SKARDOS, DERVOS, SLEITO, TILE, SHINGLE ROOFING. GAMINA ASBESTO ASFALTO SIENAS

VI 6-9519 ir VI 8-3800

77-20 101st AVE., OZONE PARK

Frank Brukas kalba lietuviškai

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

Charles J. Roman Funeral Home

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Koplyčia laidotuvėms Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

VIENYBĖ

■ **INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ** ballus įvyks spalio 4 d. Americana viešbučio salėje, New Yorke. Šiame balluje dalyvauja ir Amerikos Lietuvių Gydytojų ir Lietuvių Dantistų draugijos. Šokiama gros Juozo Thomas orkestras. Rezervacijos priimamos iki rugsėjo 28 d.

■ **AKTORĖ RŪTA LEE KILMONYTĖ**, kuri šiuo metu įvairiuose miestuose gastroliauja muzikiname veikalė "Mamie" savo profesijos reikalais keletą dienų viešėje New Yorke.

■ **JUOZAS BOLEY - BOLEVIČIUS** su amerikiečių grupe veikalė "The Great White Hope" gastrolėms išvyko į Clevelandą ir Chicagą. New Yorke veikalas buvo vaidinamas du metus.

■ **DR. DANGUOLĖ GURAUŠKIENĖ** iš Lietuvos, šiuo metu viešinti pas savo tėvą Bostone Keleivio redaktorius J. Sonda-Sondecką. rugsėjo pabaigoje grįžta į Lietuvą. Prieš savo kelionę į tėvynę apie savaitę praleis New Yorke pas Ievą Mizarienę.

■ **MARGARITA JANČIKAITĖ** pradėjo dirbti Trans World Airlines, kaip stuardesė. Pirmoji jos kelionė buvo iš Kennedy aerouosto New Yorke į Paryžių. Jančikaitė gimusi Vokietijoje, 1949 m. su tėvais atvyko į Ameriką ir gyvena Chicagoje. Šiomet baigė Loyola universitetą. Kalba anglų, vokiečių, ispanų ir lietuvių kalbomis. Tai ir padėjo jai gauti tarnybą TWA tarptautiniame skyriuje. Ji yra vienuoliktą Marijos ir Jurgio Jančikų duktė.

■ **Alice Lukienė** išvyksta atostogų į Niagara Falls, N. Y., kur gyvena jos dukra Stefanija ir žentas John Hearn. Ji dalyvaus savo anūko vestuvėse, kurios įvyks rugsėjo 27.

■ **Dailininkės Natalijos Jastukynaitės** darbų paroda atidaroma The Pen and Brush Club (16 East 10th St. New Yorke) spalio 19 d. Paroda tęsis iki spalio 31 d. Atidarymo priėmimas bus spalio 19 d. nuo 2 iki 6 val. p.p. Galerija atidaryta kasdien nuo 1 iki 5 val. p.p.

■ **Birutė Novickienė** parašė ir suredagavo knygą "The Lithuanian Women". Jai padėjo Irena Banaitienė ir Marija Noreikienė. Knyga išleido Lietuvių Moterų Klubų Federacija, kurios pirmininkė yra Vincė Leskaitienė. Knyga gausiai iliustruota, 198 psl. Anglų kalba suteikia daug žinių apie lietuvių moteris nuo neatmenamų laikų iki šių dienų. Knygos viršelis dail. Pauliaus Jurkaus.

■ **Dr. Vladas Ingelevičius**, sulaukęs 80 metų amžiaus, New Yorke Lietuvių Gydytojų Draugijos pakeltas garbės nariu.

■ **Seton Hall universitetas** praneša, kad nuo rugsėjo 22 d. bus tęsiama programa "The Music of Lithuania" kiekvieną pirmadienį nuo 8:05 iki 9:00 val. vak. iš radijo stoties WSOU - FM (89.5 meg.). Šių programų pranešėjas ir direktorius yra dr. Jokūbas J. Stukas. Programose bus teikiama lietuvių kompozitorių kūriniai su komentarais apie lietuvių kultūrinį vystymąsi.

■ **Lietuvos Vyčių 56 seime** Newark, N. J. Jokūbas Stukas buvo perrinktas pirmininku. Vicepirm. - Diane Daniels, Leon Paukša, Lioginas Švelnys, išd. Stanley Vaitkus, sekr. Dorothy Dutkus, fin. sekr. Stella Sankell, išdo glob. Albert Juris, dvasios vadu kun. Albertas Kontautas.

Bronė Spūdienė, neseniai grįžusi iš apsilankymo Lietuvoje, tarp savo seserų ir kitų giminių Gintaro viešbutyje, Vilniuje. Kairėje - Salomėja Narkėliūnaitė, kuri tuo pačiu metu buvo atvykusi į Vilnių savo artimuosius aplankyti. Spūdienė, kaip ir Narkėliūnaitė, kuri jau ketvirtą kartą lankėsi Lietuvoje, savo apsilankymu buvo patenkintos. Spūdienė turėjo progos aplankyti Kauną, Marijampolę - Kapsuką ir kitas vietas Lietuvoje.

Įvairių pažiūrų lietuviams, išsiblaškusiems po visą pasaulį, retai pasitaiko proga susitikti po bendra pastogę. Bet taip įvyko prof. J. Stuko piknike Long Islande. Šioje nuotraukoje (iš kairės) matome inž. Mačionį, praeitais metais lankiusį Lietuvą, žurnalistą Albertą Laurinčiuką iš Lietuvos, akredituotą korespondentą prie Jungtinių Tautų New Yorke, Vytautą Grupkaitį iš Sibiro, kuris svečiuojasi pas savo pusbrolių Joną Bekerį Brooklyne, Vacl. Alksnį, buv. Lietuvos kariuomenės kapitoną, brooklynietį Joną Bekerį, dr. prof. Jokūbą Stuką ir kun. dr. S. Valiušaitį.

Protesto demonstracija prie Jungtinių tautų

Ryšium su 30 metų sukaktimi nuo klasingojo MOLOTOVO -- RIBBENTROPO pakto, kurio pasėkoje Lietuva, Latvija ir Estija neteko savo nepriklausomybių BATUSAS, pabaltiečių organizacija, kuri daro žygius išskelti Pabaltijo kraštų nepriklausomybės klausimą Jungtinėse Tautose, šaukia protesto demonstraciją -- pabaltiečių manifestaciją SES-TADIENI, RUGSĖJO 20 nuo 2 iki 5 val. po pietų prie Jungtinių Tautų Būstinės Dag Hammerskjold Plaza aikštėje.

Si demonstracija įvyksta kaip tik naujosios JT sesijos atidarymo metu, kada bus

suvažiavusios viso pasaulio kraštų galvos. Bus proga parodyti pasauliui, kad pabaltiečiai dar gyvi ir trokšta savo kraštams laisvės ir nepriklausomybės.

Visi lietuviai ir visos lietuvių organizacijos yra kviečiamos dalyvauti su vėliavom ir plakatais.

Šioje demonstracijoje kalbės dr. J. K. Valiūnas, Vilko pirmininkas, viso pasaulio lietuvių vardu.

JAV LB Centro valdyba taip pat prašo lietuvių visuomenę tam žygiui pritarti savo aukomis.

Demonstracija vyks Dag Hammerskjold aikštėje, kur prieš keletą metų lietuvių taip aistringai reikė savo protestą, bet jokių rezultatų nelaimėjo.

Šios demonstracijos proga Batunas išleisdžia 50,000 informacinių lapelių, kurie bus dalinami gatvėse prie Jungt.

SIDZIKAUSKO LAIŠKAS NEW YORK TIMES

New York Times paskelbė Vaclovo Sidzikausko laišką rugp. 23 d. laidoje apie Hitlerio - Stalino sutartį pasidalinti Pabaltijo valstybes.

Sidzikausko laiške priminama, kad USSR užsienio ministras Gromyko, Aukščiausioje Taryboje liepos 10 pareiškė, jog:

"... Blaivesnis žvilgsnis būtų pripažinti, kad agresijos būdu užimtųjų žemių pasilaikyti neleistina ir, kad jos turi būti grąžinamos kam priklausė..."

Tuos žodžius Gromyko kreipė Izraeliui. Todėl Sidzikauskas dar priminė, kad Gromyko žodžiai būtų svarresni, jei valstybė, kuriai jis atstovauja, tokio pat dėsnio prisilaikytų ir kitų kraštų atžvilgiu.

Tautų. Tos demonstracijos išlaidoms padengti Batunas todėl ir prašo visuomenę siųsti aukas United Baltic Appeal, 2789 Schurz Ave., Bronx, N. Y. 10465.

A. Cenfeldaitė, laimėjusi "Miss Lithuania" titulą Jokūbo Stuko piknike šiais metais.